

de term 'excelleren' tegen. Hoog tijd dus om eens te kijken naar wat we in de talenlessen kunnen doen voor en met de leerlingen die kunnen uitstijgen boven de voor de eind-examens vereiste ERK-niveaus! In deze workshop analyseren we eerst wat deze betere leerlingen onderscheidt en waaraan we dat kunnen zien. We laten zien wat er al landelijk ontwikkeld is voor deze doelgroep. Aan de hand van een concreet voorbeeld werken we uit hoe deze excellente leerlingen binnen een taaltaak kunnen werken aan een eigen traject, waarin ruimte is voor persoonlijke invulling.

9. Sla munt uit verschillen tussen leerlingen: gebruik meervoudige intelligentie!

In deze workshop gaan we in op de vraag hoe uw havo/vwo-leerlingen intelligent zijn. U maakt op interactieve manier kennis met de theorie van de meervoudige intelligentie, die minstens acht gebieden onderscheidt waarop mensen intelligentie kunnen vertonen. De uitdaging voor het talen-onderwijs is dan, om bij de leerlingen te ontdekken wat hun sterke intelligentiegebieden zijn en manieren te bedenken om munt te slaan uit deze verschillen. Door voor elk intelligentiegebied een of meer toegepaste talige oefeningen te doen, gaat u met concrete ideeën naar huis voor uw eigen lespraktijk.

Kosten

De prijs voor deelname aan deze conferentie bedraagt € 315,- inclusief materiaal en lunch. Elke tweede en volgende deelnemer betaalt € 290,-.

Inschrijven

U kunt zich inschrijven door bijgaande antwoordkaart (één per deelnemer) volledig ingevuld en ondertekend aan ons terug te sturen. U kunt zich ook inschrijven via onze website: www.aps.nl/differentiatie.

informatie

Wilt u meer informatie? Neem dan contact op met:
Geppie Bootsma
g.bootsma@aps.nl
Secretariaat:
APS Academie
030 28 56 800
academie@aps.nl

APS is een toonaangevend onderwijsadviesbureau op het gebied van leren, onderwijsvormgeving, schoolontwikkeling en leiderschap. Via advies, training, coaching en projectleiding werken we met docenten en leidinggevenden aan duurzame vernieuwing. Onze aanpak is geënt op wetenschappelijke inzichten, deelname aan innovatieprojecten en ervaring in de praktijk van alledag. We werken met 120 trainers/adviseurs.

APS | Postbus 85475 | 3508 AL Utrecht | 030 28 56 600 | Zwarte Woud 2 | 3524 SJ Utrecht | www.aps.nl

aps

Differentiatie in de taalles: afstemmen op verschillen

APS-conferentie voor docenten Nederlands, Engels,
Frans, Duits en Spaans in het havo en vwo

Woensdag 1 februari 2012 in Aristo Utrecht
Donderdag 9 februari 2012 in Aristo Eindhoven

Differentiatie in de taalles: afstemmen op verschillen

Niet alle leerlingen zijn hetzelfde en leren op de dezelfde manier. In de lessen Nederlands en moderne vreemde talen worstelen veel docenten dagelijks met de verschillen tussen de leerlingen. De inspectie heeft het afstemmen op verschillen tussen leerlingen opgenomen in haar toetsingskader van de kwaliteit van het onderwijs. Redenen genoeg om een conferentie te organiseren waarbij de rode draad in de workshops het omgaan met verschillen tussen leerlingen is. We openen de dag met een plenair gedeelte. vervolgens kunt u in drie rondes een keuze maken uit telkens drie workshops. In negen boeiende workshops wordt vanuit verschillende invalshoeken aandacht besteed aan het afstemmen op verschillen tussen leerlingen bij het onderwijs in de vakken Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans.

Programma

9.30 - 10.15 uur Plenaire start

10.30 - 12.00 uur Workshopronde 1

1. Teksten voor de betere leerling (Nederlands)
2. Jongens en meisjes in de talenlessen: verschil tussen Mars en Venus?
3. Toetsen en determinatie in havo/vwo-onderbouw: hoe doe je dat bij talen?

12.00 - 13.00 uur Lunch

13.00 - 14.30 uur Workshopronde 2

4. Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans in de derde klas
5. Verwerkingsvormen en keuzes: smal en uitgebreid omgaan met verschillen
6. Een hoger leerrendement door feedback en reflectie

14.45 - 16.00 uur Workshopronde 3

7. Profielwerkstuk als meesterproef van lezen en schrijven (Nederlands)
8. Maak werk van excellente leerlingen tot C1-niveau! (mvt)
9. Sla munt uit verschillen tussen leerlingen: gebruik meervoudige intelligentie!

Beschrijving van de workshops

Ronde 1

1. Teksten voor de betere leerling (Nederlands)

Uit onderzoek blijkt dat er in de lessen Nederlands weinig aandacht is voor de betere leerlingen. Bovendien moeten de leerlingen volgens het Referentiekader taal aan het eind van het vwo in staat zijn om wetenschappelijke teksten kritisch te lezen. Met andere woorden: ze moeten in staat zijn tot academisch lezen. Alhoewel dit eindniveau voor veel leerlingen uitdagend is, zijn er ook leerlingen die dit niveau makkelijk kunnen halen. In deze workshop bespreken we teksten en opdrachten voor de leerlingen die meer kunnen dan de methode aanbiedt. Aan de orde komen uitdagende lessen voor de excellente leerling van de onderbouw tot het eindexamen.

2. Jongens en meisjes in de talenlessen: verschil tussen Mars en Venus?

Het thema jongens/meisjes in het onderwijs is een 'hot item' in de media. In deze workshop verdiepen we ons in vragen als: Wat zijn de verschillen tussen jongens en meisjes in de talenlessen? Hoe kunnen we daar op een zinvolle en hanteerbare wijze mee omgaan? Hoe doen we dat binnen één en dezelfde les? Aan de hand van een interviewfragment met vwo-leerlingen en van recent verschenen literatuur nemen we de belangrijkste verschillen onder de loep. Daarna verdiepen we ons in de lespraktijk: hoe maak je met behulp van en naast de methode taaltaken waarin zowel jongens als meisjes tot bloei kunnen komen en optimaal kunnen presteren?

3. Toetsen en determinatie in havo/vwo-onderbouw: hoe doe je dat bij talen?

In een goed determinatietraject gaat het erom zicht te

krijgen op de ontwikkeling en het niveau van de leerling op het gebied van kennis, vaardigheden en persoonlijke kwaliteiten. Dit vraagt om gedegen toetsinstrumenten. Als het goed is hebben de toetsen in de onderbouw voorspellende waarde voor het succes van de leerling in de bovenbouw. In deze workshop gaan we in op vragen als: Hoe ziet een goede determinerende toets voor Nederlands en de moderne vreemde talen eruit? Wat zijn onderscheidende kenmerken van leerlingen bij de talen? Hebben we in onze toetsen de goede verhouding tussen kennis en vaardigheden te pakken?

Ronde 2

4. Nederlands, Engels, Frans, Duits en Spaans in de derde klas

In de derde klas zijn er grote verschillen in betrokkenheid van leerlingen bij de talen. Voor sommige leerlingen is het eindonderwijs: ze kiezen geen Frans, Duits of Spaans. Hoe ga je daarmee om bij deze vakken? En hoe kun je rekening houden met de verschillende profielkeuzes die leerlingen gaan maken? Hoe kun je in inhoud en opdrachten rekening houden met de verschillende belangen die leerlingen hebben in de derde klas en hoe zorg je dat je een goede doorlopende leerlijn hebt naar de vierde klas van havo en vwo?

5. Verwerkingsvormen en keuzes: smal en uitgebreid omgaan met verschillen

Afstemmen op verschillen tussen leerlingen in de les kan op eenvoudige wijze: Welke vragen stel ik aan leerlingen. Stel ik alle leerlingen dezelfde vraag? Of complexer: Bied ik een keuze in taken en geef ik opdrachten naar niveau? Maar ook: Hoe zet ik mezelf als docent in tijdens de lessen: houd ik overzicht en controle op alles wat er gebeurt

of laat ik de leerlingen van verschillend niveau elkaar bijvoorbeeld feedback geven? In deze praktische workshop ervaart u een aantal didactische mogelijkheden om smal en uitgebreid om te gaan met de verschillen in uw klas.

6. Een hoger leerrendement door feedback en reflectie

'Mevrouw, is het voor een cijfer?' Deze klassieke vraag ervaren veel docenten als frustrerend. Zijn leerlingen dan alleen te motiveren om te leren als het om een cijfer gaat? Na afloop van de toets willen leerlingen meestal alleen het cijfer weten en hun interesse in het onderwerp lijkt met de toets in de prullenbak te verdwijnen. Gelukkig kan het ook anders. We gaan in op de mogelijkheden om beoordeling en toetsing te gebruiken als leermoment, waarbij het leren centraal staat en niet het cijfer. Het gaat daarbij om werkvormen met feedback en reflectie die uitdagen om verder te leren.

Ronde 3

7. Profielwerkstuk als meesterproef van lezen en schrijven (Nederlands)

Aan het eind van 5 havo moeten de leerlingen volgens de Referentieniveaus taal het niveau 3F hebben bereikt en op het vwo niveau 4F. Het profielwerkstuk is een uitgelezen mogelijkheid om van leerlingen te verlangen dat zij op het juiste niveau teksten lezen en verwerken en de informatie schriftelijk verwerken. In deze workshop gaat het om vragen als: Hoe kun je dit zo organiseren dat het leidt tot een niveauverhoging van het profielwerkstuk, zonder dat het de docent Nederlands veel extra werk oplevert?

8. Maak werk van excellente leerlingen tot C1-niveau! (mvt)

De laatste jaren komen we in onderwijsnota's herhaaldelijk